

La revolta dels joves

—**C**om és que has decidit dimitir?

—Per raons bàsicament de tipus personal. Necessito un període —de no sé quant de temps— de distanciament de la primera línia d'acció, que fins ara era la meua posició pública dins la Crida a la solidaritat, per poder pensar a fons i intentar aportar propostes. Solucions en el debat que s'ha de fer en totes les organitzacions que estan dins el camp de l'alliberament nacional. Solucions i reflexió sobre els fenòmens nous que han aparegut durant l'any 86 en el nacionalisme dels Països Catalans. D'altra banda, també vaig adquirir el compromís, quan em van donar el Premi per la Pau a Reus, de presentar una proposta sobre una estratègia d'acció no violenta per al futur de l'alliberament nacional.

«Les meves raons per a dimitir han estat bàsicament personals».

Aquests són els dos elements, sumant-hi altres petites raons de tipus personal, després de cinc anys i mig de ser a la primera línia de la Crida, que expliquen la meua dimissió. No s'han de buscar més peus al gat. En té els que té, i ja sé que a molta gent li costa de creure que no hi ha més coses. Més coses, sempre n'hi ha, però no determinants.

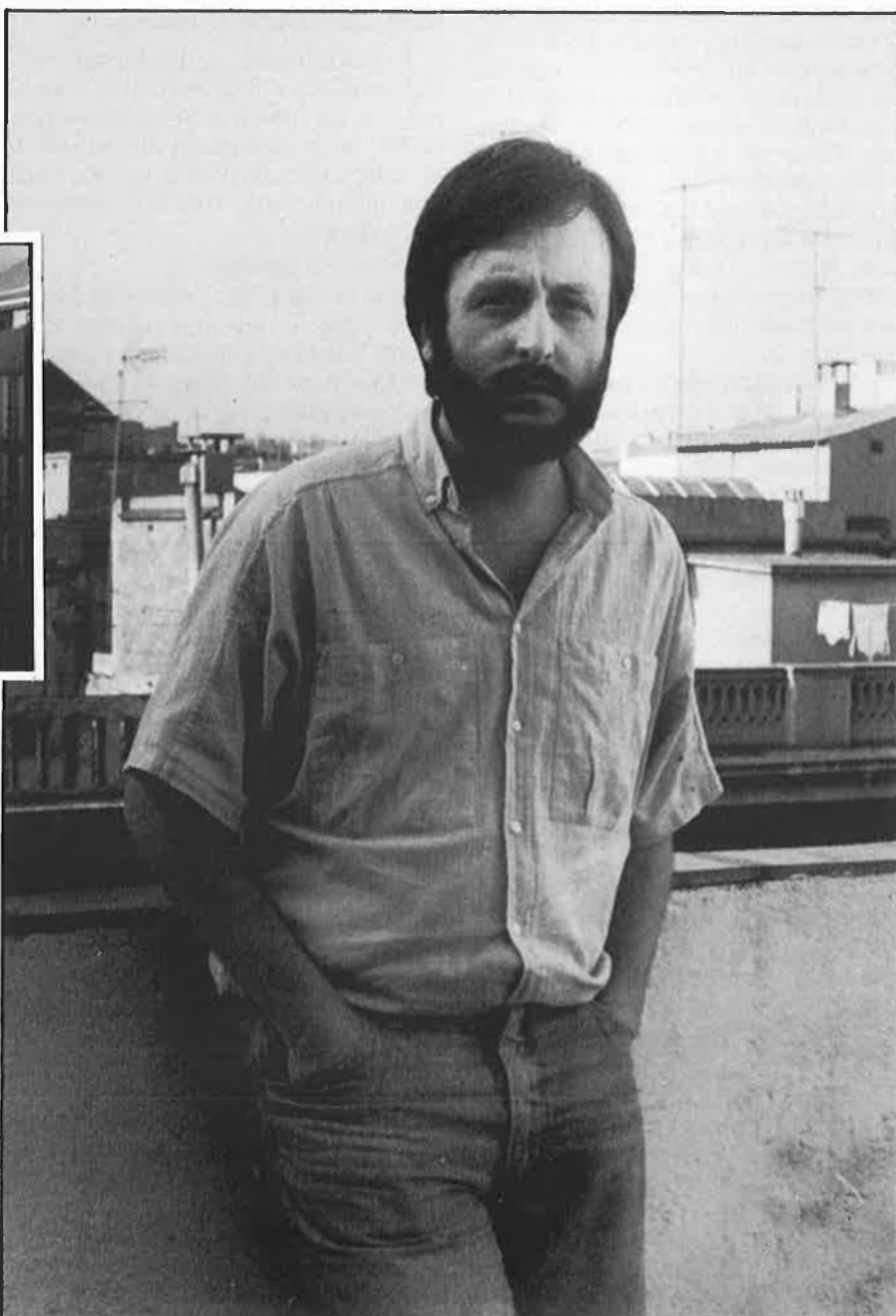
—*Quan parles de fenòmens nous en els últims temps, ¿a què fas referència?*

—Amb això, val la pena ser clar. Tots els polítics d'aquí del nord en parlen. Es tracta d'aquest esclat entre el jovent, entre milers d'adolescents que no només viuen el fenomen nacional vitalment o visceralment, sinó que se senten profundament catalans i

Àngel Colom, líder indiscutible de la Crida a la Solidaritat, ha dimitit. Diu que se'n va per reflexionar i preparar noves estratègies. Ací explica la seva dimissió, i fa una anàlisi detinguda de l'independentisme.

Assumpció Maresma

no espanyols, i aspiren a la independència. Això és una part d'aquest fenomen, però també hi ha una vessant que ha detectat en aquests grups de joves, que és una profunda necessitat de revolta. És un cas clar de revolta juvenil, com les que es van produir a partir del maig del 68, a Bolonya del 69, o la de fa un any i mig a Itàlia. Resulta, però, que aquí aquest moviment agafa com a punt central el nacionalisme i la identitat nacional. Llavors, què passa, doncs que s'acusa

DOMÈNEC LUMBERT

aquest sector de la societat que vol una revolta, es valora negativament, i jo estic convençut que aquesta radicalitat té un profund sentit positiu.

—Però, pel que dius, en tot això hi ha alguna cosa que no t'acaba de fer el pes.

—A mi, el que em preocupa és que aquesta energia s'enfoqui malament. No pot deixar-me de preocupar veure com sectors d'aquest jovent no han tingut cap mena d'escrúpol a caure en parany clarament favorables a l'estat. Crec que van ser profundament negatius els incidents que, evidentment provocats per la policia, a partir de la reacció d'aquest jovent van tenir lloc després de les manifestacions de la Diada.

Enfocar tota aquesta energia cap a una línia suposadament radical, com la lluita armada, quan aquesta no és una realitat, em sembla que és portar tot això que és positiu cap a un cul de sac. Molts d'aquests joves s'accontenten d'anar a tres manifestacions a l'any, cridant «¡Visca Terra Lliure!» i «¡Independència!», però això no els implica a un treball a l'institut, a l'escola, al barri, a la família o a on sigui, per arribar a aconseguir-ho. Ni tampoc no tenen cap mena de desig d'estructurar-se.

—I, davant d'això, ¿què passa?

—A mi, el que em preocupa és veure com podem, entre les diferents organitzacions, persones, grups de col·lectius, trobar una certa estratègia d'engrescament, mantenint la mateixa radicalitat —que és bona i positiva—, però per camins més positius, més pràctics, més eficaços i evidentment enfocant-los per una via d'acció radical no violenta. Crec que aquesta via és la que té una realitat en el país i és la que pot ser més eficaç. En canvi, sense criticar l'altra acció, la veig molt fantasmagòrica. Mira, hi ha una

cosa important, i que abans no he dit quan parlava dels fenòmens nous, i és que l'independentisme està creixent i no precisament en el sector radical, sinó que la població en general comença a pensar en la independència com una possibilitat normal. La Crida i altres organitzacions han aportat aquest element d'extensió a la població. Ara, convé anar lligant tot això.

—¿S'ha de parar la radicalitat violenta?

—Aquí s'ha de fer una prèvia. Jo aposto i opto per una solució no violenta, perquè penso que és la més efectiva. Ara, també ha de quedar molt clar que ni jo ni ningú que dugui una pràctica no violenta no ha de caure en el parany d'afavorir l'estat en una crítica a la violència d'alliberament nacional, alliberadora.

Jo no criticaré, ni ho he fet mai, cap moviment d'alliberament nacional —evidentment progressista— que utilitzi la lluita armada per accedir a la independència. Penso que ha estat una metodologia útil, històricament prou clara.

—Feta la prèvia...

—Jo em situo als Països Catalans a l'any 1986, i veig una societat rica, d'una banda, on la burgesia aquí al nord ha jugat un paper en l'alliberament nacional, veig la força de la negociació i del pacte, de la combinació rauxa i seny, de la resistència cultural, de la vitalitat associativa. Tot això ha anat implicant una determinada manera de ser que fa que la gent entengui —tot i que li costarà— més fàcilment una lluita radical de ruptura amb l'estat per viarany no violents, que no per la via de la lluita armada. No poso una opció davant l'altra, sinó que crec que, a l'any 1986 i a mig i llarg terme, es més viable anar per aquí.

Això no implica que jo li negui vali-

desa, ni el pa ni la sal, ni que critiqui la lluita armada. No hem de caure en el mateix parany de l'estat, ni en el mateix cantó. El sistema és el que fa la violència contra els Països Catalans, contra Galícia i contra Euskadi. Per tant, les lluites més minúscules que es puguin portar aquí o més fortes a altres bandes són lluites d'alliberament nacional i punt. Són justes.

EL LLIBRE DEL 10e ANIVERSARI

CRONOLOGIA I NOTES:

JOSEP M. ESPINÀS
I LLUÍS BONADA

190.- PEsSETES

Tria cronològica dels fets més importants que, dia a dia, mes a mes i any a any, han estat notícia a les pàgines de l'AVUI.

EN
CARRER
POBLACIÓ
VULL REBRE LLIBRES DEL Xe ANIVERSARI

envieu un taló bancari per l'import dels llibres que vulgueu rebre més 110.- ptes. per cada llibre, en concepte de despeses de tramesa (190.- + 110.- = 300 ptes. cada llibre).

En venda a les nostres oficines de Consell de Cent, 425, 4t. pis.

«La població en general comença a pensar en la independència com a possibilitat normal».

persones i les entitats que volem o estem en la via de l'alliberament nacional d'aquest país tenim el repte, entre tots plegats, de trobar punts d'estratègia comuns —encara que mantinguem organitzacions diferents—, que mirin de mantenir el màxim possible d'aquest jovent en revolta contra l'ocupació.

L'MDT ha escrit en algunes bandes el Moviment d'Alliberament nacional en majúscules. Jo demanaria que això s'esborrés de qualsevol declaració, que ningú no es proclamés això, perquè seria una fantasmada. La Crida mai no s'ha proclamat com a tal, i sempre ha dit que vol ajudar a vertebrar aquest moviment d'alliberament nacional. També crec, ja ho he dit abans, que, si tota aquesta gent, en lloc de sortir de manifestació unes quantes vegades a l'any, portessin aquesta revolta a les escoles, als instituts, a les universitats, seria tot més positiu. Que, la confrontació contra l'opressió, la portessin al carrer, contra elements que són més amagats en la dominació espanyola. Una feina a fer que té aquest jovent és portar a la pràctica la catalanització de les olimpíades, i no vull dir només a nivell lingüístic. Hem de tenir imaginació per ser presents en totes les manifestacions olímpiques, hem d'intentar trencar l'aparell de propaganda espanyola.

DOMÈNEC UMBERT

Els que creiem en l'altra via hem de poder generar tant d'entusiasme com genera la radicalitat de la lluita armada a milers de joves en aquest país. D'altra banda, ho sento molt, però, insisteixo, sense voler-li negar el pa i la sal, el moviment que és diu Terra Lliure no crec que sigui una realitat a la pràctica.

—Per tot el que dius, es podria entendre com si a partir de l'11 de setembre d'enguany la llavor de radicalitat nacional, que vosaltres heu contribuït a crear, s'hagi decantat cap a altres camins que la Crida no havia previst.

—Analitzant l'11, crec que la Crida ha posat una llavor. Ha estat a l'origen del moviment radical independentista, ha estat a l'origen d'aquest creixement, però també ha generat una estructura de treball territorial molt important. La nostra proposta d'independència ha estat molt ben assumida. Et diré més, la Crida ha jugat un paper de treure del gueto aquesta idea que fins ara era tancada en les organitzacions clàssiques entre cometes. El que sí que és cert és que part

d'aquest sector de joves s'ha sentit atret per la proposta que al llarg de la història ha estat considerada més radical: la confrontació armada i directa del moviment nacional amb l'estat opressor. El crit de «Visca Terra Lliure» està en aquest corrent.

Una part del jovent s'ha sentit atret per aquesta idea, però aquí és quan sorgeix el drama, perquè aquesta idea no té una realitat en el nostre país. Penso en els milers de joves que portava l'MDT l'Onze de setembre, i que cridaven Visca Terra Lliure tota l'estona, com a única consigna pràcticament avorrida. Em sembla que, si tot s'acaba aquí, malament rai. No es pot perdre la força que té el moviment independentista pel que té de projecció en el futur, però el que tampoc no pot passar és que aquesta gent d'aquí a quatre, cinc, sis anys, voti la Convergència de torn i el seny els porti a una solució més pragmàtica de caire regionalista.

—¿Quins camins proposes?

—Penso que l'MDT, la Crida, les organitzacions del País Valencià, de les Illes, de la Catalunya Nord, les

—El president de la Generalitat, després d'aquest 11 de setembre, va dir prou a tota mena de radicalitat.

—Vaig llegir atentament aquesta part del discurs del president de la Generalitat. D'una banda, vaig trobar positiu que hi dediqués tanta extensió, això vol dir que és un fet que té importància i reconeixia —no pot fer una altra cosa— que és un fenomen positiu per al futur del nacionalisme. Llavors, però, li sortia el sectarisme i començava a tirar aigua cap al seu molí: demanar seny. Vaja, el discurs habitual de Convergència.

Aquí és on entro en clar desacord amb les paraules del president. No és pot criticar la radicalitat. S'equivoquen en voler neutralitzar aquest procés. No el controlen, ni el controlaran mai. I, d'altra banda, no ho poden fer perquè el moviment nacionalista creix arreu dels Països Catalans i creix, també la vessant radical.

—Pel que dius, quan tornis d'aquesta retirada, sembla que ho faràs per fer política.

Àngel Colom no respon. □